

Litomyšlský zámecký areál slaví čtvrt století v UNESCO!

30.7.2024 - Michaela Severová | České dědictví UNESCO

Litomyšl v letošním roce slaví 25 let od zápisu zámeckého areálu na Seznam UNESCO. Tehdy šlo o přelomovou událost v dějinách města, která katapultovala Litomyšl do výjimečné společnosti. Impuls o zvážení kandidatury vzešel ze strany města - konkrétně od tehdejšího starosty Miroslava Brýdla. Město celý projekt zápisu zajišťovalo nejen organizačně, ale z velké části také finančně.

Spolu s Litomyšlí byly v roce 1999 zapsány např. tyto nejbližší památky: belgické město Bruggy, bazilika sv. Františka spolu s dalšími středověkými františkánskými stavbami v Assisi a ve Veroně v Itálii, katedrála sv. Jakuba v chorvatském Šibeniku či památková rezervace ve slovenském Bardějově. Dnes je na Seznamu UNESCO přesně 1.203 zápisů, z toho je 936 kulturních, 228 přírodních a 39 smíšených, celkem ze 168 zemí světa. Pro milovníky matematiky dodejme, že jde asi o 7,16 památek na jednu zemi - v České republice je však na tomto prestižním Seznamu již 17 zápisů! Z toho vyplývá, že jsme v pozici UNESCO velmocí a záleží jen na nás, jak této výhody dokážeme využít.

Příběh zámeckého návrší

Text uvedený na bronzové desce, která je osazena na zámeckém pivovaru při vstupu do zámeckého areálu, praví: „V roce 1999 byl zámecký areál v Litomyšli zapsán na Seznam světového dědictví UNESCO. Tímto zápisem byl potvrzen jeho světově výjimečný význam. Podle Úmluvy o ochraně světového dědictví je chráněn národy světa v jejich společném zájmu. Zámek v Litomyšli je ve své výjimečně uchované celistvosti dokonalým příkladem zámku s arkádami, typu budovy, který pochází z Itálie a přizpůsobil se českým zemím tak, že vznikla velmi vyvinutá forma s vynikající architektonickou hodnotou. Je dokonalým příkladem středoevropské šlechtické residence v období renesance a jejího pozdějšího vývoje vlivem nových uměleckých proudů“.

Příběh zámeckého návrší v Litomyšli začíná někdy kolem roku 981 první zmínkou o hradním sídle v Kosmově kronice. Přes tři století dějin premonstrátského řádu na tomto místě a založení biskupství se dostáváme až k příchodu Kostků z Postupic, kteří bývalou biskupskou rezidenci po husitských válkách využili k přestavbám na šlechtický hrad. Vratislav z Pernštejna získal Litomyšl od panovníka za věrné služby v roce 1567 a zbudoval zde v letech 1568 - 1581 honosný renesanční zámek. Říká se, že jej vystavěl jako dar lásky pro svou španělskou paní Marii Manrique de Lara.

Kromě několika prohlídkových okruhů můžete vystoupat i na věž a přímo v budově zámku navštívit nově revitalizovanou Městskou obrazárnu s úctyhodnou sbírkou cenných děl nebo zámecké sklepení se stálou expozicí soch Olbrama Zoubka a Srdcem pro Václava Havla. Celým zámeckým areálem provází dětský program Litomyšlení a pokud se zde zdržíte, můžete v památce UNESCO i přenocovat - nabízí ubytování hotelového, ale i hostelového typu. Díky projektu revitalizace zámeckého návrší se v zámeckém pivovaru dají pořádat konference, semináře, ale i svatby. V tomto pivovaru se před dvěma sty lety narodil Bedřich Smetana a dnes zde můžete navštívit jeho nově zrekonstruovaný rodný byt.

Od zápisu na Seznam UNESCO se v zámeckém areálu udělal pořádný kus práce k tomu, aby byl zachován budoucím generacím. A obnova nekončí - jsme velmi rádi, že se revitalizace dočkal i samotný zámek. Se zvědavostí očekáváme i nové zastřešení pro festival Smetanova Litomyšl.

Čtvrt století v UNESCO oslavíme novým cirkusem v renesančních kulisách

O zápisu zámeckého areálu na Seznam UNESCO bylo rozhodnuto 1. prosince 1999 v marockém Marrákeši. My si však hlavní oslavy zápisu spojíme s tradičními Dny evropského dědictví, které se v našem městě konají pravidelně druhý víkend v září. V tento termín se zároveň koná festival Litomyšlské dvorky. A právě největší dvorek – první zámecké nádvoří – bude centrem oslav.

Přemýšleli jsme, jak čtvrt století v UNESCO oslavit. Napadlo nás, proč nezasadit do překrásných renesančních kulis cirkusové umění dneška? K tomu přidat trošku muziky, něco dobrého, malý trh a je to! Tak tedy vězte, že v pátek 6. září se na první zámeckém nádvoří bude konat koncert hudební skupiny Tempus. Poté se můžeme těšit na videomapping na zámecký pivovar a ohňovou show. V sobotu dopoledne odstartuje na Náměstí Václava Havla řemeslný trh. V pravé poledne ožije zámecký areál novým cirkusem. Těšit se můžete na highline – tedy jakési novodobé provazochodectví. Připravujeme trasu ze zámeckých arkád na pivovar! V rámci Slack show v zámeckém amfiteátru si budete moci vyzkoušet, zda se na lajně sami udržíte. Čeká nás i tanec po zámecké věži, artistické představení Long Vehicle Circus či interaktivní rodinná žonglovací show v podání cirkusu LeVitare. Chybět nebude ani hudba – muzicírovat se bude v různých koutech zámeckého areálu. Vyvrcholením programu bude projekce filmu Velký finále a následný koncert Police Symphony Orchestra. Vstupenky na tuto část programu jsou v prodeji na www.goout.cz, ostatní program je zdarma.

Přijďte s námi slavit a u toho se i bavit! Uvidíte nevidané, uslyšíte neslýchané!

Ing. Michaela Severová,

vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu MěÚ Litomyšl

<https://www.unesco-czech.cz/tiskova-zprava?id=367>